



**VAGGERYDS
KOMMUN**

Riktlinjer för handläggning inom social omsorg

Antagen av socialnämnd 2023-12-19 § 123

Ansvarig förvaltning: socialförvaltningen

Ansvarig tjänsteman: verksamhetschef myndighet

Gäller t.o.m. 2027-12-31



Riktlinjer för handläggning inom social omsorg	3
Målgrupp	3
Riktlinjens syfte	3
Lagstiftning	3
Socialnämndens ansvar	4
Socialnämnden ska:.....	4
Socialnämndens intention	4
Missförhållande eller risk för missförhållande	4
Barnperspektiv	4
Insatser på hemmaplan.....	5
Samverkan.....	5
Samordnad individuell plan	5
Kommunal individuell plan	5
Intern plan	5
Vårdplan/uppdrag.....	6
Genomförandeplan.....	6
Hemtagningsplan	6
Uppföljning	6
Avgifter	6
Beslut	6
De vanligaste insatserna.....	7
Boendestöd.....	7
Uppföljning	7
Dagverksamhet (sysselsättning).....	7
Kontaktperson	7
Bostad med särskild service	7
Externa platser.....	8
Andra insatser som kan bli aktuella	8

Riktlinjer för handläggning inom social omsorg

Riktlinjer ska vara förenliga med gällande lagstiftning, nationella riktlinjer och rekommendationer.

Vid samtliga insatser och bedömningar ska särskild hänsyn tas till

- att stärka individen och förebygga ohälsa
- att bevara och stödja det friska hos varje individ

Målgrupp

Personer med psykiska funktionshinder eller personer som av andra skäl har svårt att klara det dagliga livet och därför har behov av vård-, stöd- och/eller omsorgsinsatser. Enheten vuxen är en enhet inom socialförvaltningens myndighetsavdelning. Enheten arbetar med vuxenärenden inom missbruk/beroende, social omsorg, LSS, äldreomsorg och våld i nära relation genom utredningar samt uppföljning av öppna insatser och institutionsplaceringar. Dessa riktlinjer avser handläggning gällande arbetet med utredning och uppföljning social omsorg.

Övriga inriktningar inom vuxenenheten har separata riktlinjer.

Riktlinjens syfte

Syftet med dessa riktlinjer är att skapa tydlighet och samsyn i arbetet som rör socialförvaltningens myndighetsutövning gällande social omsorg. Riktlinjerna ska säkerställa rättssäkerhet och likabehandling och fungera som en vägledning i det praktiska arbetet. Målsättningen är en god, jämlik, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig socialtjänst i Vaggeryds kommun som helhet.

Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i att den enskilde får sin ansökan individuellt prövad och som kan medföra att ett beslut avviker från riktlinjerna. Riktlinjerna beskriver vad som är socialnämndens ambitionsnivå för det sociala arbetet i Vaggeryds kommun. Alla beslut ska prövas mot gällande lagar, förordningar, rättspraxis, förarbeten till lagstiftning, handböcker och prejudicerande rättsfall. Alla personer anställda inom socialförvaltningen i Vaggeryds kommun är ålagda att följa, av socialnämnden, antagna riktlinjer. En av socialnämnden beslutad delegationsordning gällande beslut som fattas av delegat på nämndens vägnar finns upprättad och revideras 1 gång/år eller på förekommen anledning.

Lagstiftning

Följande lagar är av stor betydelse för socialtjänstens arbete med målgruppen:

- Socialtjänstlagen (SoL)

- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Kommunallagen (KL)
- Förvaltningslagen (FL)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Socialnämndens ansvar

Enligt socialtjänstlagens portalparagraf ska samhällets socialtjänst på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupper egna resurser. Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Socialnämnden ska:

- verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.
- medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd

Socialnämndens intention

Socialnämndens intention är att i största möjliga utsträckning använda sig av insatser på hemmaplan. Den enskilde ska ha inflytande över hur stödet och behandlingen utformas.

Missförhållande eller risk för missförhållande

Missförhållande eller risk för missförhållande – Lex Sarah – i verksamheten ska rapporteras enligt beslutad rutin. Bestämmelserna om Lex Sarah omfattar hela socialtjänsten enligt socialtjänstlagen. Varje anställd, uppdragstagare och praktikant är skyldig att omgående rapportera missförhållande eller risk för missförhållande.

Det finns en skyldighet för ansvariga inom socialtjänsten att omgående utreda, dokumentera samt avhjälpa och undanröja ett missförhållande eller risk för missförhållande. Visar utredningen ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande skall socialnämnden anmäla detta till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) oavsett om det avhjälpes eller inte.

Barnperspektiv

Vid alla åtgärder som rör barn ska barnets bästa komma i främsta rummet. Att ha ett barnperspektiv i beslutsfattandet innebär att analysera vilka följder ett beslut kan få för enskilda barn. I socialtjänstens utredningar som rör vuxna ska därför alltid kartläggas om det finns barn med i bilden och hur barn är berörda. Att iaktta ett barnperspektiv i en utredning som gäller en vuxen får inte medföra att barnets förhållanden utreds. Om det framkommer uppgifter som tyder

på att barnet kan fara illa ska alltid en anmälan göras till barn och ungdomsenheten. Anmälan ska alltid vara skriftlig och undertecknad.

I varje utredning gällande en förälder med behov av insats inom social omsorg ska konsekvensen för barnet av planerad insats belysas.

Insatser på hemmaplan

Socialnämnden har beslutat att insatser i första hand ska bedrivas inom ramen för den egna verksamheten. Insatser på hemmaplan ska vid behov även utformas i samverkan med andra samhällsaktörer, inom och utanför kommunen, på ett sätt som leder till en positiv utveckling för den enskilde över tid och utformas på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Samverkan

Nämnden ska aktivt verka för att samverkan kommer till stånd. All samverkan ska ske med utgångspunkt från den enskildes samtycke.

Samordnad individuell plan

En samordnad individuell plan (SIP) ska upprättas om den enskilde har insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården och om någon av dessa aktörer bedömer att insatserna behöver samordnas. Den enskilde och/eller en närstående kan också själv framföra önskemål om SIP. I planen ska framgå vilka insatser som den enskilde har och vem som ansvarar för att tillgodose dem. Det ska också framgå om det är kommunen eller Region som har det övergripande ansvaret för planen.

Syftet med SIP är att identifiera vilka behov som finns, samordna insatserna mellan verksamheter, att den enskilde ska ha inflytande och vara delaktig i planeringen och genomförandet av sin vård och omsorg samt att säkerställa att den enskilde får sina behov tillgodosedda.

Kommunal individuell plan

Kommunal individuell plan (KIP) ska användas i samverkan med AME men kan även användas vid behov av samverkan andra aktörer inom kommunens egna verksamhet som inte lyder under samma nämnd och där det därmed föreligger sekretess mellan verksamheten. När den enskilde har behov av insatser både från myndighet och AME ska det upprättas en individuell plan om det bedöms att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Planen ska upprättas tillsammans med klienten.

Intern plan

En intern plan kan upprättas när den enskilde även har behov av stöd från andra verksamheter inom socialförvaltningen och/eller Försörjningsstöd. Detta förutsätter den enskildes samtycke.

Samordning av insatserna och kommunikation ska, utifrån samtycke, ske regelbundet mellan handläggare.

Vårdplan/uppdrag

En vårdplan ska alltid upprättas tillsammans med den enskilde för beviljad insats. I vårdplanen ska det framgå tydliga och uppföljningsbara mål som ligger till grund för insatsen. Vårdplanen ska även så långt som möjligt med den enskildes medgivande beskriva de åtgärder och insatser som andra huvudmän har ansvar för.

Genomförandeplan

Vid alla insatser ska en genomförandeplan upprättas. Genomförandeplanen ska beskriva hur den beslutade insatsen ska genomföras. Utgångspunkten ska vara vårdplanen/uppdraget som utföraren fått. Genomförandeplanen ska även beskriva de åtgärder och insatser som andra huvudmän har ansvar för.

Genomförandeplanen vid öppna insatser upprättas i regel hos den som ska utföra insatsen. Undantag är dock insatser i form av kontaktperson där ansvaret för upprättandet av planen ligger kvar hos handläggaren i ärendet. Detta med anledning av att utförarna i dessa fall är lekmän.

Hemtagningsplan

Vid extern placering ska alltid en hemtagningsplan upprättas. Detta ska diskuteras med den enskilde/företrädare redan vid planering av placering. Syftet med en hemtagningsplan är att på ett konkret sätt beskriva vad som ska uppnås samt vilket stöd som kan behövas på hemmaplan för att den placerade ska kunna återvända till det egna hemmet eller annan insats ex boende i Vaggeryds kommun. Planen ska vara aktiv löpande under placeringen och beskriva de beslut som tas med tydliga motiveringar.

Uppföljning

Alla insatser som sker inom socialtjänsten ska följas upp. Utföraren får ta del av beslut och vårdplan. Med den enskildes medgivande förmedlas även utredningen som ligger till grund för insatsen. Efter inledd insats sker ett avstämningsmöte efter en månad för att tillse att förväntningarna är infriade. Därefter sker uppföljning tre månader. Vid långvarig, långsiktig insats ska insatsen följas upp minst en gång per år. Ju mer ingripande insats ju tätare uppföljningar.

Uppföljningen ska vara ett fysiskt möte där den enskilde deltar tillsammans med socialsekreterare och representant för utföraren. Undantag beslutas av enhetschef och orsak dokumenteras i journal. Alternativ till fysisk uppföljning, om den inte är genomförbar, är i första hand videomöte och i andra hand telefonmöte. Vårdplanen ska hållas aktuell.

Avgifter

Avgifter i samband med insatser enligt SoL uttages enligt beslutad avgift.

Beslut

Alla beslut ska tidsbegränsas med möjlighet till förlängning efter en uppföljning.

Alla gynnande beslut ska innehålla en omprövningsklausul vilket innebär att beslutet kan komma att omprövas vid ändrade förhållanden eller annat i det enskilda ärendet lämpligt förbehåll.

De vanligaste insatserna

Boendestöd

Syftet med boendestöd är att ge ett socialt och pedagogiskt stöd till personer med psykiska funktionshinder men kan även ges som insats till andra målgrupper för att underlätta för den enskilde att hantera sin vardag.

För den brukare som lever i hushållsgemenskap har båda makarna ansvaret för det gemensamma hushållet, enligt äktenskapsbalken. Detta ansvar ska framgå av beslut och vårdplan.

Uppföljning

Boendestödet beviljas inledningsvis i en mindre omfattning med täta uppföljningar, dock minst var 3:e månad år 1. Från år 2 skall uppföljningen ske var 6:e månad. Insatsen avslutas om den enskilde inte deltar aktivt vid genomförandet av boendestödet.

Dagverksamhet (sysselsättning)

Insatsen dagverksamhet kan beviljas till personer med psykisk funktionsnedsättning och som inte står till arbetsmarknadens förfogande och fram till 68 år ålder. Syftet med sysselsättning är att erbjuda den enskilde en meningsfull tillvaro i gemenskap med andra, motverka isolering, främja delaktighet i samhället samt bidra till den personliga utvecklingen.

Dock får inte rehabilitering och återinträde på arbetsmarknaden eller studier inom överskådlig tid finnas planerad där annan huvudman/myndighet är ansvarig om dagverksamhet ska beviljas.

Kontaktperson

Insatsen ska tillförsäkra den enskilde jämlikhet och delaktighet i samhällslivet och stärka dennes möjlighet att leva ett självständigt liv. Kontaktpersonens viktigaste funktion är att vara en medmänniska med uppgift att bryta isolering genom samvaro och hjälp till fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Omprövning av beslutet ska i normalfallet ske med 6 månaders intervall.

Bostad med särskild service

Insatsen är till för den enskilde vars behov inte kan tillgodoses i det egna hemmet. Syftet med insatsen är att den enskilde ska erhålla omvårdnad och individuellt anpassat stöd i den dagliga livsföringen. De individuella behoven ska tydligt framgå i vårdplanen som upprättas tillsammans med den enskilde. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå och ha möjlighet att leva ett självständigt liv. Bostad med särskild service ska i första hand beviljas i de bostäder med särskild service som finns i kommunen.

Externa platser

I vissa fall finns det i kommunen inte tillgång till den form av stöd och omsorg som den enskilde fått beslutat. Då kan extern verkställighet bli aktuell i form av köpt plats. Målet ska alltid vara att den enskilde beslut verkställs inom Vaggeryds kommun.

Andra insatser som kan bli aktuella

- Trygghetslarm
- Ledsagning
- Hemtjänst